

Onderzoek in niet-hightech bedrijven Vlaamse TETRA-projecten stimuleren innovatie

TETRA, voluit **TE**chnologie **TR**ansfer, is een programma voor technologiegedreven kennisoverdracht vanuit de hogescholen en universiteiten naar bedrijven in het algemeen en de traditionele KMO's in het bijzonder. Dit programma bevordert de technologietransfer door instellingen van hoger onderwijs en vervult een brugfunctie tussen enerzijds het basisonderzoek op initiatief van de vorsers en anderzijds het onderzoek met een economische finaliteit zoals dat voorname-lijk door het bedrijfsleven wordt verricht. Het is m.a.w. een meer op maat van niet-hightech bedrijven opgemaakt geheel om hen met name meer kansen te bieden in een door kennis gedreven markt.

Een ideaal TETRA-project omvat zowel theoretisch en toepassingsgericht onderzoekswerk als technologietransfer en beperkte dienstverlening naar een ruime doelgroep toe. Traditioneel omvat elk project dan ook fases van technologieverkenning, -vertaling en technologieverspreiding. Voor de financiering zet de Vlaamse overheid elk jaar zo'n slordige 6 à 7 miljoen euro opzij. Het is aan het "Instituut voor Innovatie door Wetenschap en Technologie" ofwel het IWT om aan deze euro's een juiste bestemming te geven. De hoofdcriteria die het IWT bij de selectie van de projecten hanteert, zijn o.a. de technologisch-wetenschappelijke kwaliteit van het voorstel, het valorisatiepotentieel zowel algemeen als specifiek naar de KMO toe en de diffusie van de resultaten.

Praktische gang van zaken

Binnen het hoger onderwijs vormen de hogescholen de prioritaire doelgroep als hoofdaanvragers. Zij zijn immers de uitgelezen partner om hun kennis te verspreiden naar de ruime populatie van onze traditionele KMO's. Binnen zo'n TETRA-project kunnen alle technologieën en toepassingen aan bod komen, op voorwaarde dat ze industrieel toepasbaar zijn en leiden tot product- of procesverbeteringen. Onderwerpen kunnen zowel vanuit de hogeschool zelf als via geïnteresseerde bedrijven worden aangedragen.

Het is m.a.w. fundamenteel dat elk project de interesse heeft van een aantal bedrijven. Er wordt een gebruikerscommissie samengesteld waarin minstens 4, maar bij voorkeur veel meer, Vlaamse KMO's zetelen. Zij moeten o.a. de principes van het TETRA-fonds onderschrijven met name wat betreft de ruime verspreiding van de resultaten en het recht op gebruik van de resultaten door derden.

De duurtijd van een TETRA-project bedraagt 2 jaar. Na selectie en goedkeuring betoelaagt de Vlaamse overheid via het IWT 92,5% van

Ing Karel De Wever MSc
Vlaamse IngenieursKamer

TETRA-projecten brengen de noodzakelijke link tussen de industrie en het onderzoek aan onze hogescholen tot stand. Het TETRA-fonds, door de Vlaamse regering in oktober 2003 goedgekeurd, bestaat inmiddels alweer vier jaar. Tijd voor een evaluatie. De VIK, kort voor Vlaamse Ingenieurskamer, heeft hier in belangrijke mate toe bijgedragen.

de kosten. De gebruikerscommissie betaalt de overige 7,5%. Afhankelijk van de grootte van de gebruikerscommissie betaalt een deelnemende KMO gemiddeld 1500 euro, maar dit bedrag kan wel oplopen tot enkele duizenden euro's bij een gering aantal geïnteresseerde bedrijven. Voor deze bijdrage kan men gedurende de looptijd van het project o.a. deelnemen aan een aantal opleidingssessies waarop de resultaten van het onderzoek worden toegelicht en besproken.

Voor vele KMO's is dit dikwijls een eerste maal dat zij betrokken zijn bij innovatieve en overheidsgesteunde projecten. Bedoeling is dan ook om hen meer aan te zetten tot innovatie, tot het realiseren van nieuwe producten en diensten en tot een nauwere samenwerking met instellingen van Hoger Onderwijs in Vlaanderen.

Tijd voor een evaluatie

Zonder de exacte cijfers op te sommen kan men benaderend aannemen dat er jaarlijks zo'n 25 projecten betoelaagd worden. Over de jaren heen werden er gemiddeld 3x meer projecten ingediend m.a.w. gemiddeld 33% van de aanvra-

gen werden gehonoreerd. Naast de hogescholen zelf namen gemiddeld elf organisaties deel aan de gebruikerscommissie van de goedgekeurde projecten. Toch zijn er commissies waarin zelfs 20 bedrijven voorkomen. Dit wijst dan weer op de belangstelling die sommige projecten vonden in het bedrijfsleven.

In de voorbije 12 maanden is het IWT ook gestart met een studie om de effecten en de toegevoegde waarde van het TETRA-fonds te inventariseren en te analyseren. Hiervoor heeft zij beroep gedaan op onder andere de VIK. Als representatieve beroepsvereniging van de afgestudeerde ingenieurs onderhoudt de VIK immers heel wat contacten met zowel de hogescholen zelf als met de industriële wereld waar zij o.a. zorgt voor de permanente vorming van de tewerkgestelde ingenieurs en masters.

Dit onderzoek kreeg THEO als projectbenaming en moest nagaan wat de output was van de onderzoeksgroepen en trachten te meten wat het effect was van de TETRA-projecten bij de hogescholen en de betrokken bedrijven. Bij deze laatste was de belangrijkste reden voor hun deelname de directe uitwisseling van kennis. Dit bleek zo in 94% van de gevallen.

Naar aanleiding daarvan verklaarden 62% van de bedrijven dat ook networking een pluspunt was. Diffusie van kennis is er zeker. Bewijs ervan zijn de meer dan 600 publicaties in de vakpers en op meer dan 200 websites werden handleidingen, CD-ROM's en andere hulpmiddelen beschikbaar gesteld. Het onderzoek wees uit dat meer dan 250 tastbare realisaties werden vermeld wat erop neerkomt dat in 60% van de projecten er bruikbare materiële output voor de ganse sector werd gerealiseerd.

De deelnemende bedrijven blijken overigens actief betrokken te zijn in de projecten. Meer dan 50% hebben meegewerkt aan het onderzoek, in 50% van de projecten werden case-studies uitgevoerd en last but not least moet vermeld worden dan zowat 40% nadien nog samenwerkt met de onderzoeksgroep. <<

Mogelijk heeft ook uw bedrijf interesse om aan zo'n project zijn actieve medewerking te verlenen?

U kunt de lijst van de nu goedgekeurde projecten raadplegen op www.vik.be/tetra. Ook het volledig perscommuniqué i.v.m. het evaluatieverslag en de VIK-aanbevelingen kunt u terugvinden op onze website en wel op www.vik.be/theostudie

Voor alle specifieke informatie zal Ing Paul Bertels MSc, directeur VIK u graag te woord staan op het nummer 03 259 11 11